

DEN DANSKE RADEER- FORENING

MEDLEMSNYT / MAJ 2025

Carla Zaccagnini

El sur es nuestro norte

2025

Remagnetiserede kompasser, trææsker

10 × 10,5 × 4 cm

Edition: 400, signerede, daterede og nummererede.

Foto: Lotten Pålsson

I 1924 udgav den brasilianske forfatter Oswald de Andrade sit *Pau Brasil*-manifest: "Nu er tiden inde til en reaktion mod ydre skin. En reaktion mod efterligning. Til at erstatte det visuelle og naturalistiske perspektiv med et perspektiv af en helt anden orden: sentimentalt, intellektuelt, ironisk, naivt." Få år efter, i 1943, slog den uruguayanske kunstner Joaquín Torres-García (1874-1949) til lyd for oprettelsen af en Sydens Skole, "for i virkeligheden," skrev han, "er syd vores nord. Der skal ikke gælde noget nord for os, undtagen som modsætning til vores syd." Samme år skabte han sin ikoniske tusch på papir-tegning *America Invertida (Omvendt kort over Sydamerika)*, hvor kontinentets sydspids peger opad. Med denne maleriske gestus vendte Torres-García ikke blot et kort, men selve det semantiske spil, som har sine rødder i den historisk-politiske skildring af verden opdelt i nord og syd, på hovedet.

Carla Zaccagninis værk *El sur es nuestro norte (Syd er vores nord)*, skabt til denne udgivelse, viderefører og forstærker denne strategi ved at fastholde referencen til Torres-García i titlen. Ved at ændre de magnetiske egenskaber i et kompas, så nålen peger mod syd i stedet for mod det traditionelle nord, undergraver Zaccagnini den koloniale logiks fundament. Striden om betydning rykker derfor over i en anden sfære — det metamorfoserede rums sfære. Kartografi ophører med at være en fastlagt, accepteret grammatik og bliver i stedet flydende: "sentimental, intellektuel, ironisk, naiv."

Historien om den teknologiske udvikling er ofte fortalt som en række af opfindelser, der ændrer dens forløb. I *Das Unbehagen der Kultur (Kulturens byrde)* udfordrer Freud imidlertid det kronologiske perspektiv på sådanne landvindinger. I stedet peger han på den ambivalente relation mellem teknologisk fremskridt og menneskelig lidelse, idet han skriver: "Hvis der ikke eksisterede jernbaner til afskaffelse af afstande, ville min søn aldrig have forladt sin hjemby, og jeg ville ikke have brug for en telefon for at høre hans stemme." Kompasset, en kinesisk opfindelse fra det andet århundrede f.v.t., omdefinerede den nautiske navigation og gjorde det muligt for 14-tallets opdagelsesrejsende at vove sig ud i det ukendte. Ved at anvende nye usynlige referencepunkter blev der skabt et nyt kartografisk sprog.

Disse nye udviklingsbaner førte til en rekonfigurering af 'den nye verdens' geografiske grænser og resulterede samtidig indirekte i en kursændring af de globale politiske relationer. Verden blev nu kortlagt og administreret ud fra præcise koordinater, hvilket banede vejen for en verdensorden baseret på kontrol og centralisering. *Terra Australis Incognita* — det ukendte land mod syd — som tidligere blot var ren spekulation, blev nu kortlagt, udforsket og underlagt kolonial kontrol.

Øverst til venstre:

Carla Zaccagnini

El sur es nuestro norte

2025

Remagnetiserede kompasser, trææsker

10 × 10,5 × 4 cm

Edition: 400, signerede, daterede og nummererede.

Foto: Lotten Pålsson

Øvrige:

Remagnetisering af kompas, procesbilleder.

Remagnetiseringsmaskine designet og bygget af Viggo Wichmann

Foto: Lotten Pålsson

Udfordringen i mødet med *El sur es nuestro norte* ligger imidlertid i dets "reaktion mod ydre skin": For selvom værketets politiske og indeksikalske karakter træder tydeligt frem ved første øjekast, er det først, når vi navigerer efter de koordinater, som kunstnerens gestus subtilt antyder, at vi begynder at afdække kompleksiteten i det væv, der udgør værket: fra geografi til kolonialismens historie; fra navigation til geologi og magnetiske poler; fra sproglige modsigelser til dannelsen af etiske og æstetiske myter.

En stor del af Carla Zaccagninis virke er formet af denne logik, som bygger på en infiltration i hegemoniske sprog. I *Bravo-Radio-Atlas-Virus-Opera* (2009-2010) præsenterer Zaccagnini en 645 minutter lang video, der dokumenterer gennemsejlingen af Panamakanalen, optaget fra skibets mast med kameraet rettet mod stævnen. Denne komposition udelader horisontlinjen og opløser dermed landskabet som visuel reference, hvilket flytter beskuerens opmærksomhed til skibet og dets besætning. Skillelinjen mellem Atlanterhavet og Stillehavet er ikke synlig, men antydes i stedet gennem en tekstprojektion i billedets højre hjørne. I videoen byttes oceanernes placering om — Atlanterhavet vises til venstre og Stillehavet til højre i modsætning til traditionelle kort. Denne inversion afspejler, hvordan sprog og referencesystemer former vores verdensopfattelse og udfordrer de kartografiske konventioner og rigide geografiske opdelinger. I *Como darlo vuelta* (2013) fortsætter Zaccagnini med at rokke ved konventionelle fremstillinger af kloden og opregner forskellige muligheder for at bytte om på nord og syd. Dette fremgår tydeligt i plakatformatet, hvor hun laver gør det selv-instruktioner til, hvordan et kompas kan ændres, så det peger mod syd – en gestus, der ligesom i *El sur es nuestro norte* forvandler det, der engang var en dominanskartografi, til en poetisk og politisk invitation til at rekonfigurere verden – en nyorientering og et opgør med de etablerede normer.

I *The Invention of Europe* (2017), en samling postkort af Vesuv indkapslet i akryl, som indrammer det landskab, værket er udstillet i, reflekterer kunstneren over en alternativ europæisk oprindelsesmyte. Postkortene viser vulkanen enten som fokuspunkt — figurer, der iagttager den — eller som baggrund — folk, der poserer foran den. På bagsiden skjules teksten, undtagen udvalgte bogstaver, som tilsammen danner sætningen: "Opfindelsen af Europa er et synspunkt og en baggrund." Vulkanen fremstår her i hviletilstand, som en visuel souvenir, der afviger fra det tragiske billede, der ofte er forbundet med menneskelig ulykke, som i græsk tragedie. Hvad er der overhovedet tilbage af verden i nord, når den har mistet sin rolle som fælles referencepunkt og sin selvtilskrevne position som verdens vugge? Når selv den magnetiske nordpol langsomt forskyder sig mod Sibirien, som et tegn på en mulig polvending, hvordan kan man så opretholde en diskurs, der søger at bevare magtens grundpiller på deres arkaiske pladser?

Carla Zaccagnini
Bravo-Radio-Atlas-Virus-Opera
2009-2010
Video record of all navigating hours of a trans-oceanic crossing of the Panama Canal, in Atlantic-Pacific direction, realised between 5PM on June 27, 2009, and 1PM the following day; and painting on wall. Captain of the boat: Matias Eli
Duration 10h45'
Collection Tate Modern, London

Carla Zaccagnini
The invention of Europe
2015
Postcards, and pencil on tracing paper
3 pieces,
110 × 160 cm each
Collection Public Art Agency, Sweden
Photo: Irene Barbara

Carla Zaccagninis kunst kan ses som en æstetisk reaktion på det absurde drama, der udspiller sig i Kafkas *Das Schloss (Slottet)* – et værk, der oftest læses som en allegori over hegemonisk magt opretholdt af et hermetisk bureaukratisk system, utilgængeligt for udenforstående. Slottets indviklede struktur eksisterer tilsyneladende udelukkende for at sikre sin egen fortsatte eksistens; det fungerer autonomt og ondskabsfuldt. Vanskeligheden ved at skelne sandhed fra manipulation i dette system afspejler magtstrukturernes uigennemsigthed, hvor regler, hierarkier og intentioner forbliver uklare, hvilket efterlader dem, der befinder sig i deres udkant — som hovedpersonen K. — i en tilstand af permanent udelukkelse og frustration. Carla Zaccagninis værker infiltrerer denne logik, der er drevet af abstrakte koder og uigennemskuelige autoriteter. Kunstneren slår lejr i hjertet af Slottet for derfra at antyde nye kartografer af et *Terra Borealis Incognita*.

— Leandro Ferre Caetano, 2025

Carla Zaccagnini
*Como darlo Vuelta: con
la mano [How to turn it
around: with your hand]*
2013
Digital print on paper,
endless copies.

Elija la brújula de su preferencia.

Abra la carcasa rígida y retire el cilindro que contiene el limbo flotante.

Abra el cilindro con cuidado de no romperlo.

Retire el limbo flotante.

Séquelo bien.

Cubra la letra S y la flecha impresas en el limbo.

Dibuje una N donde antes estaba la flecha y una flecha donde antes se encontraba la S.

Trate de imitar los colores y estilo de fábrica.

Reubique el limbo en el cilindro y vuelva a llenarlo de querosén.

Cierre el cilindro sin permitir la entrada de aire.

Vuelva a colocar el cilindro en la carcasa.

Cierre la carcasa rígida con los tornillos originales.

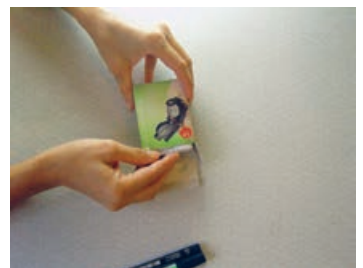
La brújula está lista para usar.

Puede recolocarla en su embalaje original

y volver a ponerla en circulación.

Særudgivelse

— Jóhan Martin Christiansen

Jóhan Martin Christiansens særudgivelse er essentielt et aftryk. De ti relieffer stammer fra et større motiv, men fremstår hver især abstrakte. Nogle er næsten monokrome, mens andre har brudstykker af tekst, som tydeligt viser, at de er et fragment af et større billede. Det større billede er nu tabt og blevet til ti selvstændige billede-relieffer. Værket er også en gentagelse, idet Christiansen tidligere har støbt over det samme motiv, et værk som dog ikke længere eksisterer.

De ti værker er gipsaftryk af en papkasse, en metode Christiansen har udviklet i forskellige værkserier det sidste årti. Kassen som her er afstøbt, havde tidligere den funktion at indeholde et fjernsyn, et fladskærms-tv af mærket LG. LG Electronics er et sydkoreansk firma og en af verdens største producenter af fladskærme. Virksomheden har fabrikker i en lang række lande og fjernsynet, der engang var i kassen, har formentligt indeholdt komponenter produceret i flere lande, som sidenhen er samlet i endnu et land, pakket og shippet til Danmark, hvor det er blevet solgt i muligvis Elgiganten, Bilka eller Føtex. Papkassen er blevet smidt ud og siden samlet op af Christiansen.

Motivet på kassen var indlysende nok et billede af tv'et, hvor skærmen fyldte det meste. Et billede af en tom skærm, som venter på at blive fyldt med billeder fra hele verden, men som i sin gengivelse er blank. Nu findes aftrykket af den blanke skærm i gips, som et billede af et tomt billede og et produkt som er indbegrebet af globaliseringen, hvor varer strømmer gnidningsfrit rundt i verden. Modsat tv'et kan gipsrelieffet ikke tændes og billedet på relieffet vil forblive et billede af et tomt billede og endda kun et fragment af et billede af et tomt billede.

Er værket en kritik af et konsumsamfund som ser ud til at accelerere hurtigere og hurtigere? Et samfund med direkte kurs mod planetens kollaps, når alle ressourcer er opbrugt og jorden udpint. Det er værket måske, men det er også sin egen materialitet, en klump gips formet af pappets overflade, påtryk og tapen som har holdt kassen sammen. Modsat den glatte fladskærm har relieffet en anden sanselighed og viser også at varens rejse faktisk er en fysisk rejse, som giver dens emballage spor af håndteringen. Nok skabes mange varer i den globaliserede verden langt væk og usynligt for os, men det er stadig fysiske produkter, som findes i tid og som mærkes af tiden. Fjernsynet fra kassen,

Jóhan Martin Christiansen

Visions of The Hereafter II, 2025

Ti unikke gipsrelieffer, hver 31 × 23 × 5,5 cm.

Signeret, dateret og nummeret.

Medlemspris: 3.500 kr.

Fotograf: Malle Madsen

produceret i 2020, kan meget vel på nuværende tidspunkt være kasseret og stå i en kælder eller et skur, eller det har været på endnu en rejse gennem den lokale genbrugsplads og er blevet splittet ad igen. Kun gipsrelieffet fastholder billedet af dets tidligere form. Muligheden for et fjern-syn, et blik længere ud, er forsvundet og tilbage er kun det analog gipsaftryk i rummet med sin beskuer.

Titlen på værkserien *Visions of The Hereafter* er den engelske titel på et værk bestående af fire paneler af den nederlandske maler Hieronymus Bosch fra 1505-1515, som i dag er i Venedig. I to af panelerne ser vi henholdsvis paradises have og opstigningen til paradys, mens vi i de andre to ser nedstigningen til helvede og skærsilden. Denne gamle billedskærm er ikke blank eller tom, men befolket af mennesker, engle og dæmoner. I himlen ser vi et frodigt landskab, mens helvede er mørkt og fyldt af røg og ild, men én plet i værkerne er blank. Åbningen til paradys, som en håndfuld mennesker løftes op imod med hjælp fra engle, er en form for tunnel, som ender i et hvidt lys, som er en blank plet. Denne hvide plet er både en tændt og slukket skærm. Der er ikke noget at se, men lyset er samtidig uendeligt i sin dybde.

Billeder af blanke skærme og pletter er metabilleder, som peger på dem selv som medie og materiale. De peger på billeders liv og rejse, både som materiale og betydning. Metabilleder afslører sig selv som billeder. De opgiver at være ægte, men står ved at være billeder i materiel og betydningsmæssig rotation. De ti relieffer er stabile billeder som forbliver slukkede og på den vis er de autonome, men de er også aftryk og direkte forbundet til verden. De er som Boschs plet en tændt og slukket skærm.

— Philip Pihl, April 2025

Bestilling

Medlemmer kan bestille særudgivelsen med Jóhan Martin Christiansen hos foreningens kasserer Christian Foghmar, Slettebjergvej 26, 2750 Ballerup. Tlf. 41 40 39 29. E-mail: mail@dendanskeradeerforening.dk Bestillinger noteres i den rækkefølge de modtages og fremsendes når betaling er modtaget (ekspeditionsgebyr kr. 75). Yderligere oplysninger om udgivelsen, før eventuelt køb, kan fås ved henvendelse til foreningens forperson: Mette Winckelmann, Gammel Strand 50, 4., 1202 København K. Tlf. 26 82 79 48. E-mail: mette@mettewinckelmann.com

Installationfoto fra soloudstillingen *GRACE*, Alice Folker Gallery 2025

Jóhan Martin Christiansen

Leave Me Breathless

2021-2024

Rødpigmenterede gipsafstøbninger med rester spor af pap, snavs, blæk o.a.

Variable dimensioner

Fotograf: Jakob Storm

Kære medlemmer

Efter hele 43 år i bestyrelsen og de 30 år som formand er Niels Starck stoppet i Den Danske Radeerforening. Vi takker Niels for hans uvurderlige arbejdsindsats gennem årene og store kærlighed til udbredelsen af den grafiske kunst. Billedkunstner Mette Winkelmann, der har siddet i foreningens bestyrelse siden 2022, overtager depechen som vores nye forperson.

Medlemsudgivelsen

Det er os en stor fornøjelse at kunne sende jer den aktuelle medlemsudsendelse af Carla Zaccagnini (f. 1973 i Buenos Aires, Argentina). Hun har en MA i Visual Poetics fra Universidade de São Paulo og har i en årrække været professor på skolen for konceptuelle og kontekstuelle praksisser på Det Kongelige Danske Kunstakademi i København. Hun har udstillet på bl.a. Van Abbemuseum i Holland, Malmø Kunsthall og Museu de Arte de São Paulo. Hendes værker er repræsenteret i samlinger som MUSAC, Tate Modern og Guggenheim.

Særudgivelse

Vi er glade for også denne gang at kunne tilbyde jer medlemmer af foreningen, at erhverve et eksemplar af en ny særudgivelse bestående af 10 unikke gipsrelieffer af Jóhan Martin Christiansen (f. 1987 i Torshavn, Færøerne). Han dimiterede (MFA) fra Malmø Kunstakademi i 2014 og i 2023 grundlagde han det kunstnerdrevne projektrum Bonne Espérance. Han har i 2025 haft en soloudstilling på Alice Folker Gallery i København og tidligere udstillet i bl.a. Færøernes Nationalgalleri, Portland Museum of Art, Reykjavic Museum of Art, Nordatlantens Brygge og Møstings hus.

Den Danske Radeerforening

Foreningens formål er at udbrede kendskabet til og interessen for gra-

fisk billedkunst samt de tilgrænsende billedkunstformer. Dette søges først og fremmest opnået ved udgivelsen af værker af væsentlige samtidskunstnere, og gerne på et tidligt tidspunkt i deres karriere, så vi kan være med til at præsentere kunstneren for et større publikum. Hver udgivelse ledsages af bladet *Medlemsnyt*, der indeholder omtaler af de aktuelle udgivelser og kunstnerne bag, tilbud om erhvervelse af tidligere udgivelser og om foreningens virke i øvrigt.

Foreningens ledelse

Foreningen ledes af en ulønnet bestyrelse som er: Mette Winkelmann, billedkunstner (forperson); Hannah Heilmann, billedkunstner; Christian Hald Foghmar, kunsthistoriker (kasserer); Birgitte Anderberg, kunsthistoriker; Andreas Albrechtsen, billedkunstner; Philip Pihl, kunsthistoriker.

Medlemsskab

Et medlemsskab koster 900 kr. årligt (fra 2026). For dette beløb modtager man to årlige udgivelser der fremsendes *portofrit*, henholdsvis i juni og december måned, sammen med foreningens blad *Medlemsnyt*. Medlemsudsendelserne fremstilles i et oplag på 400, der således udgør det maximale antal medlemmer i foreningen, særudgivelserne er i små oplag. Der optages ikke nye medlemmer i foreningen og skrives for tiden ikke flere på ventelisten for et medlemsskab, da vi ikke indenfor en rimelig tidshorisont kan stille et medlemsskab i udsigt.

Erhvervelse af en udgivelse uden medlemsskab

Foreningens love er blevet ændret, så det er muligt også for andre end medlemmer at erhverve resteksemplarer af foreningens udgivelser, *efter at disse har været fordelt eller tilbudt medlemskredsen*. I er således velkomne til at forhøre jer, om en

bestemt udgivelse stadig kan erhverves. Henvendelse om kontingentbetaling og evt. manglende modtagelse af en udsendelse eller lign., sker til foreningens kasserer Christian Hald Foghmar, Slettebjergvej 26, 2750 Ballerup. Tlf. 41 40 39 29. E-mail: mail@dendanskeradeerforening.dk

Adresseændring

Husk at meddele adresseændring ved flytning! Manglende meddelelse herom kan medføre, at vi mister kontakten og således må lade jeres medlemsskab overgå til et nyt medlem fra ventelisten.

www.dendanskeradeerforening.dk

Vi henleder opmærksomheden på foreningens hjemmeside, hvor medlemmer – og andre interesserede – kan finde yderligere oplysninger om foreningen og dens virke. Her ses også fotos og omtaler af et stort antal af foreningens tidligere udgivelser.

Arthur Köpckes Mindefond

Den Danske Radeerforening stiftede i 1980 Arthur Köpckes Mindefond. I 1982 udgav fonden en mappe med 17 grafiske blade, alle signerede, i et oplag på 100, udført af kunstnerens venner, og oprettede for indtægterne herfra et legat i Arthur Köpckes navn. Legatet, der ikke kan søges, uddeles med det primære formål at yde støtte til progressive danske og udenlandske kunstnere, bidrage til kunsthistoriske værker om Arthur Köpcke samt indkøbe værker af ham til offentlige samlinger. Fonden har siden stiftelsen uddelt 26 legater, senest til Pratchaya Phinthong (f. 1974), heraf en portion til erhvervelse af Arthur Köpckes værk "Homage á Malevich" som er skænket til Statens Museum for Kunst.